

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pontani De Immanitate

Pontano, Giovanni Gioviano

[S.l.], 1519

De immanitate. De immanitate quam inciditur post victoriam

[urn:nbn:de:bsz:31-270824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270824)

De Immanitate.

De immanitate quam incie
dicitur post victoriam.

Hannibal

IAm vero captis signis: direptis castris: copijs
q; hostium aut fugatis aut caelis: quid effera-
tius q; volutare iacentium corpora: & siquos
spirantis inuenias: in eos rursum manu sauire?
Quod factitatum ab Hannibale post cladem illā
Cannensem sunt qui tradant. Quanto & homine:
& imperatore rerum humanarum memore di-
gnius: id & curare & permittere: post illatam cala-
mitatem: cadauera vti sepeliantur. quam ad rem
indutiæ concedi soleant. Ac si quibus vulneratis
ac male caelis relicta vitæ spes est: eis medicorū
operam sumministrare quantū hostibus. Nam &
in victos: prostratosq;: quosq; iure belli captiuos
habere liceat: humanitas exuenda non est: nec tes-
la in captiuos: verum in acie stantes exercenda.
Grassatorum est: ac sicariorum: & eorum quidem
truculentissimorum: post spoliatos viatores: eos-
dem obtruncare: videlicet ne cognoscantur: stre-
nui vero militis id nullo modo. Nam in ipso præ-
lio: interq; conferendas manus: cæso aduersario:
caput ei auellere: militari est ex instituto & lege.
Cum sint militibus præmia cæsi hostis propo-
sita: & auulsi a ceruice capitis ostentatio: sit rei stre-
nuæ gestæ testimonium. At iacenti cruentato in
solo: & biduano iam aut triduano ceruicem secu-

Grassatores.
Sicarij.

Srenuus
miles

isse cadaueri: hoc nullius quidem est feræ: nisi tantum hominis: ac nefarij hominis: feras ipsas etiam supergressi.

SCHOLIA.

Cladem Cannensem. Cannæ ignobilis Apuliæ vicus magnitudine cladis emersit. Hic cæsa leguntur Romanorum quadragintaquinque milia, Cæsus est & Paulus Æmilius vir eximius, vna cum senatoribus nonaginta, consularibus atque prætorijs, aut ædilitijs, triginta. Autor Titus Liuius. Obseruatum est apud Aulum Gellium cap. 17. & apud Macrobium primo satur. Hanc cladem Romanis illatam ante diem quartarum nonarum Sextilium.

Cannæ

Aulus
Gellius.
Macrobius.

Liuius

Sunt qui tradunt, Liuius lib. 2. secundi punici sic scribit. Iacebant tot Romanorum milia, pedites & equites passim, vt quem cuique fors aut pugna iunxerat, aut fuga, assurgentes quidam ex strage media cruenti, quos stricte matutino tempore excitauerant vulnera ab hoste oppressi sunt &c. Cladis huius meminere Poly. lib. 5. Valerius cap. 1. & 2. primi. cap. 2. re. 2. secundi, cap. 4. tertij, cap. 6. quarti, cap. 4. & 6. septimi. Plinius cap. 8. quinti & decimi naturalis. August. pluribus in locis ciuitatis diuinæ, Silius in toto. 9. & 10. Frontin. cap. 2. secundi, & plures alij.

Scriptores
cladis Cannensis.

Polibius,
Valerius
Plinius
Augusti.
Silius
Frontin⁹

De immanitate in quam inciditur in diripiendis vrbibus

Direptiones ipsæ vrbium ac populorum: præcipuam ad omnem immanitatem materiam exhibent: in polluendis templis: in violandis sacris: in corrumpendis tum puellis: tum pueris impuberibus: in cædendis senibus: sexuque imbecillo. Vt direptiones ipsæ (quod dictum est) aditum ad omne immanitatis genus faciāt.

g iij